

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.198/2021/7. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2021. június 2. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A pénzmosás bűntette miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2021. január 25. napján kihirdetett 17.B.190/2020/25. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett Terhelt1 I. r. vádlottra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

Terhelt1 I. r. vádlott társtettesként elkövetett pénzmosás bűntetteként (Btk. 399. § (2) bekezdés és (5) bekezdés) minősített bűncselekményét folytatólagosan elkövettként is minősíti.

Az I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, míg a közügyektől eltiltás mellékbüntetését 2 (kettő) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 6.000,- (hatezer) forint az I. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék 2021. január 25. napján kihirdetett 17.B.190/2020/25. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 399. § (2) bekezdése és (5) bekezdése alapján társtettesként elkövetett pénzmosás bűntettében. Ezért 2 év 4 hónap szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Az I. r. vádlott tekintetében a Győri Járásbíróság Fk.338/2015/43. számú

ítéletével kiszabott 1 év 8 hónap fiatakorúak fogháza büntetés végrehajtását elrendelte. Rögzítette, hogy az I. r. vádlott feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről is.

[2] Az ítélet terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett.

[3] Az ítéletet az ügyész mindkét vádlottra tudomásul vette.

[4] Terhelt1 I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a Btk. 400. §-a alapján gondatlan elkövetői alakzat megállapításáért és lényeges enyhítésért fellebbezett.

[5] Fellebbezése indokolásában a védő kifejtette, hogy álláspontja szerint:

Az elsőfokú bíróság helytelenül és okszerűtlenül értékelte a jelen ügyben rendelkezésre álló ellentétes tartalmú bizonyítékokat, azok nem támasztják alá kétséget kizáróan védenccse bűnösségét, nem elegendők ahhoz, hogy a bíróság a vádirati tényállással megegyezően tudja megállapítani a büntetőjogi felelősségét. Az I. r. vádlott a tárgyalás folyamán végig következetesen és kitartóan tagadta a bűnösségét.

[6] Téves a törvényszék azon következtetése, miszerint az I. r. vádlottnak tudnia kellett, hogy a számlájára érkezett, és az élettársa kérésére átutalt vagy felvett pénz bűncselekményből származik. A törvényszék továbbá nem vizsgálta kellő alaposággal az alanyi oldalt sem.

[7] Terhelt1 I. r. vádlott élettársa és gyermeke apja kifejezett kérésére és hatására nyitotta a bankszámlákat, azokat nem büntetendő cselekményből származó összeg fogadására és eredetének leplezésére hozta létre.

Élettársa kamiontot szeretett volna vásárolni és később cím9 küldeni a családjának, illetve barátainak és ő végig abban a tudatban volt, hogy számlájára csak azért van szükség, mert az élettársa egyik barátja arra küldi a szükséges összeget a vételár kifizetéséhez. Ezt támasztották alá az utalások alkalmával is feltüntetett közlemények, mely alapján alappal gondolhatott arra, hogy az összegek valóban az autóvásárlások miatt érkeznek és a neve azért lett megjelölve, mert neki, mint számlatulajdonosnak küldik a pénzt, de élettársa részére. Mivel az élettársa rendszeresen kapott pénzt a háziőrizete alatt, nem volt furcsa számára, hogy most is egy barátától érkezik a szükséges pénz.

Az eljárás során kiderült, hogy bár évekig együtt éltek és közös kislányuk is született, az I. r. vádlott nagyon keveset tudott az élettársáról. Vele kapcsolatban alapvető családi és személyi kérdésekre – például: mikor született, kik az élő hozzátartozói - sem tudott határozottan válaszolni. Ebből is látszik, az I. r. vádlott előtt lényeges információk is rejtve maradhattak, így életszerű és hihető, miszerint nem tudott arról, hogy milyen ügyletek folynak az átutalások mögött. A tudattartalma nem terjedhetett ki még annak feltételezésére sem, hogy élettársának esetleg jogtalan ügyletei lehetnek és ő maga ezekhez nyújthat segítséget.

[8] Az I. r. vádlottnak eszébe sem jutott, hogy esetleg bűncselekményből származó pénzüsszegek érkeznek a számlájára, így cselekvősege szándékos sem lehetett. Nem tudhatta, hogy a külföldről érkező összeg további átutalása, illetve készpénzben való felvétele annak eredete leplezésére alkalmas.

Ezen körülményekből kifolyólag védencét csak hanyag gondatlanság terheli, mert nem tanúsította a kellő, elvárható figyelmet és körültekintést, mely alapján a Btk. 400. § (1) bekezdésében rögzített tényállást valósíthatta meg: aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe vagy arról rendelkezik, és gondatlanságból nem tud a vagyoni eredetéről, vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[9] A Debreceni Törvényszék által kiszabott 2 év 4 hónap szabadságvesztés eltúlzottnak tekinthető az ügyben feltárt számos enyhítő körülmény ellenére, továbbá arra figyelemmel is, hogy az ügyész a vádiratban a bűnösség megállapítása esetén 2 év szabadságvesztés büntetés kiszabását indítványozta. Bár az ítéletet hozó bíróság kellően sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket, azokat nem a nyomatékuknak megfelelően értékelte a büntetés kiszabása során, így annak mértéke nem igazodik a cselekmények tárgyi súlyához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az ítéleti belső arányossághoz.

[10] A Btk. 399. § (5) alapján a büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást jelentős értéket meg nem haladó értékre követik el. A büntetési tétele alapján a szabadságvesztés generális minimuma, a három hónap az irányadó. A Btk. 33. § (4) bekezdését figyelembe véve, ha a bűncselekmény büntetési tételének alsó határa nem éri el az egy év szabadságvesztést, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

Jelen ügyben enyhítő körülményként értékelendő a ténybeli beismerő vallomás, a kár részbeni megtérülése, továbbá az, hogy a cselekményből származó haszon védencénél nem realizálódott, valamint három kiskorú gyermek eltartásáról és súlyos beteg édesanyjáról kell gondoskodnia. Ezen túlmenően a jelentős időmúlást is értékelni kell, hiszen az elkövetési idő és az elsőfokú ítélet meghozatala között több, mint 5 év telt el.

[11] Ezen enyhítő körülmények nem indokolják a középértéket majdnem elérő tartamú szabadságvesztés kiszabását, hiszen a Büntető Törvénykönyvhöz fűzött kommentár a középértékhez történő viszonyítást a büntetés-kiszabási tevékenység kiinduló szempontjaként írja elő az ítéletet hozó bíróság számára, ez azonban nem hoz létre büntetés-kiszabási kényszerhelyzetet, így az adott ügy sajátosságait, az egyéniesítés elvét is figyelembe véve kell a büntetést kiszabni. Jelen ügyben feltárt enyhítő körülmények számukat és súlyukat tekintve olyan nyomatékkal bírnak, hogy ellensúlyozzák azon súlyosító körülményeket, melyek a középértéket elérő büntetés kiszabását tennék indokolttá.

[12] A fentiek alapján a védő álláspontja szerint akár egy közérdekű munka büntetés is elegendő, de mindenképpen egy rövidebb tartamban meghatározott büntetés kiszabása szükséges, amely egyben elégséges a büntetési célok eléréséhez, igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához és az elkövető személyéhez, valamint kellő visszatartó erővel rendelkezik, hogy a vádlott újabb bűncselekményt kövessen el.

[13] A fellebbviteli főügyészség az I. r. vádlottra az ítélet megváltoztatását indítványozta, társtettesként elkövetett pénzmosás büntette bűncselekménynek folytatólagosan elkövetettkénti minősítését is indítványozta, egyebekben az ítélet jelzett részének helybenhagyására tett indítványt.

[14] Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) bekezdése, (2) bekezdése, (7) bekezdése és (9) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett Terhelt I. r. vádlottra bírálta felül teljes terjedelmében.

[15] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett.

[16] Az első fokon eljáró törvényszék a törvényesen beszerzett bizonyítékokat a tárgyalásán egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte, ezért az általa megállapított tényállás megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében.

[17] A megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülvizsgálásának tilalma folytán a Be. 593. § (1) bekezdése – (3) bekezdéséből következőleg a felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezethet.

[18] A bizonyítékok mérlegelése során a törvényszék helyesen mutatott rá arra, hogy az I. r. vádlott élettársáról, aki nigériai menekültként érkezett Magyarországra, az I. r. vádlott is alig tudott valamit, a II. r. vádlott pedig még annyit sem.

Nem tudnak konkrétumot a múltjáról, családjáról, vagyoni viszonyairól, az azonban már ténykérdés, hogy az I. r. vádlottal együtt lett elítélve embercsempészés büntette miatt.

[19] Az I. r. vádlott nigériai menekült élettársa nem dolgozott, rendszeres jövedelemmel nem rendelkezett, ugyanakkor a kérésére megnyitott bankszámlákra milliós nagyságrendű összegek érkeztek. tanúl a család közös költségéhez, a saját és gyermeke tartásához semmilyen összeggel nem járult hozzá.

[20] Az Terhelt I. r. vádlott által előadott „DAF kamionvásárlás” is minden életszerűséget nélkülöz. Semmilyen konkrét információt nem szolgáltatott, csak

általánosságokban beszélt és homályos, ellentmondásos nyilatkozatokat tett a kamionvásárlással és az ahhoz szükséges bankszámlanyitásokkal összefüggésben. Egyértelmű volt, hogy az I. r. vádlott az utalások mögött álló személyekkel közvetett módon kapcsolatban állt, hiszen az utalásokon a megjegyzés rovatban feltüntetett kvázi jogcím, a „Payment for név” (aminek a jelentése „név-nak történő fizetés”) arra utalt, hogy az összegek kifejezetten az I. r. vádlott részére szólnak, nem pedig élettársának, habár a megjegyzés rovatban minden további nélkül feltüntethették volna az tanúl nevet is. Mindemellett nem volt kétséget kizáró módon cáfolható az I. r. vádlott nyilatkozata a tekintetben, hogy a felvett összegeket átadta az élettársának.

[21] A vádlottak bankszámláira ismeretlen forrásból érkező összegek a vádlottak életszínvonala vonatkozásában igen tetemesnek tekinthetők.

[22] A vádlottak általi bankszámlanyitás körülményei, valamint az azokra érkező összegek utalásának indokaként előadottak folytán a vádlottak szavahihetősége alapjaiban ingott meg.

(Elsőfokú ítélet [49] bekezdés – [53] bekezdés).

[23] Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlottat érintő bűncselekmény előzményeként, vagyis az alapcselekményként értékelhető tényállásrészt is hiányosságoktól mentesen, helytállóan a nemzetközi bűnügyi jogsegély keretében beszerzett bizonyítékokra, a NEBEK megkeresésre adott válaszokra, míg a bankszámlanyitásokkal összefüggésben megállapított tényállásrészeket pénzügyi és távközlési szolgáltatói megkeresésekre adott válaszokra alapította, kiegészítve a feljelentéssel, bankszámlaforgalmi adatokkal, jelentésekkel, lefoglalással kapcsolatos iratokkal.

[24] Az I. r. vádlott bűnösségére vont következtetés kifogástalan, cselekményének minősítése a folytatólagos elkövetés megállapításának elmulasztását kivéve törvényes.

[25] A pénzmosás nem önálló, hanem járulékos bűncselekmény, amely feltételezi egy büntetendő alapcselekmény meglétét. A büntetendő alapcselekmény jelen esetben egy mások által külföldön elkövetett büntetendő cselekmény volt.

[26] Akkor is körültekintően járt el a törvényszék, amikor az I. r. vádlott esetében az adott bűncselekmény tudati oldalát is megvizsgálta. Helyes azon következtetése, hogy az utócselekmény célzata, az eredetleplezési szándék fennállta megállapítható.

A védelem által felvetett hanyag gondatlanság az irányadó tényállásra figyelemmel nem jöhet szóba.

[27] A társtettesi elkövetésnél a Btk. 13. § (3) bekezdése jelölendő meg. A folytatólagos elkövetés összes ismérve is megvalósult, így a Btk. 6. § (2) bekezdése is

felhívandó. E vonatkozásban az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészszeg álláspontjával.

[28] A büntetés kiszabásánál figyelembe vehető körülményeket túlnyomórészt feltárta az elsőfokú bíróság.

Ugyanakkor további súlyosító körülmény a folytatólágosság.

Az enyhítő körülmények körében a három kiskorú gyermekről való gondoskodás mellett az időmúlás is jelentőséggel bír, melynek nyomatéka nagyobb, ha az az elévülési időt megközelíti.

[29] Az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára tekintettel az ítéltábla az I. r. vádlott esetében mind a szabadságvesztés büntetés, mind a mellékbüntetés enyhítésére látott lehetőséget.

[30] Az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés eredményes.

[31] Az ítélet egyéb rendelkezései helyesek és törvényesek.

[32] A kifejtettekből következően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett I. r. vádlottra a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyta.

[33] A kirendelt védő díjáról az ítéltábla a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. § (1) bekezdése – (3) bekezdésére hivatkozással döntött.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén és 574. § (1) bekezdésén, valamint (4) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2021. június 2.

Dr. Balla Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva s.k. előadó bíró, Dr. Lányi Csaba s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 2021. január 25. napján kihirdetett 17.B.190/2020/25. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett Terhelt I. r. vádlottra vonatkozó része az ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2021. június 2.

Dr. Balla Lajos s.k.
a tanács elnöke